

GÖTEBORGS UNIVERSITET

E-communities

Ungdomars syn på hur e-communities påverkar deras personliga relationer.

E-communities

Young peoples view on how e-communities affect their personal relationships.

MARIA SJÖSTRAND – maria.sjostrand85@gmail.com

SANDRA SVENSSON – sandra.svensson86@gmail.com

Examensarbete/Kandidatuppsats i Informatik

Rapport nr. 2010:047

ISSN: 1651-476

Abstract

The use of e-communities is increasing rapidly in today's society. Activities that can be performed on these pages are becoming more and basically everyone can get something out of the use of it. Young people are a big target and the use of e-communities is very common among them. But while the use is increasing, it's affecting your life in your physical environment, because you spend a lot of your freetime in front of the computer instead of outside. How does this affect the young people who since their childhoods are used to being outside hanging out with their friends? What do they say about the fact that they in today's so easily can perform this communication via the computer? There are a lot of discussions about this new and fresh subject.

The purpose of our study is to investigate and present young peoples view on the use of e-communities. We want to try and see the usage from their perspective because they are such a big target of users. Our study has been based on a survey where we have received 73 questionnaireforms. These come from young people aged 12-19 years, who reside in a geographic area that stretches from Kungsbacka Municipality in the south to Ale Municipality in the north. We also conducted a focus group with four participants, aged 17-18 years, originating from Älvängen and Skeplanda in Ale municipality.

The study shows that the majority of young people believe that e-communities are not replacing their friendships but is merely a tool for communicating with friends. There is also a way for them to establish new contacts, and also to find old contacts they have had. E-communities can be seen as a new and flexible tool that people may use to communicate with each other.

The report is written in Swedish.

Keywords: e-communities, society, virtual society

Abstrakt

I dagens samhälle ökar användningen av e-communities i en rasande fart. Aktiviteter som kan utföras på dessa sidor blir allt fler och i princip alla kan få ut någonting av användningen.

Ungdomar är en stor målgrupp där användandet av e-communities är mycket vanligt. Men i takt med den ökande användningen påverkas livet i den fysiska miljön, då du till en stor del av din lediga tid befinner dig framför datorn istället för ute. Hur påverkar detta ungdomarna, som i alla år varit ute redan från barnben för att umgås med sina vänner till att i dagens samhälle enkelt kunna utföra denna kommunikation via datorn? Det pågår en mängd diskussioner kring detta ganska nya och färska ämne.

Syftet med vår studie är att undersöka och presentera ungdomars syn på användandet av e-communities. Vi vill försöka se användandet ur ungdomarnas perspektiv då detta är en stor målgrupp av användare. Vår studie har byggts på en enkätundersökning, där vi fått in 73 stycken svar. Dessa kommer från ungdomar i åldern 12-19 år, och inom ett geografiskt område som sträcker sig från Kungsbacka kommun i söder till Ale kommun i norr. Vi har även utfört en fokusgrupp med fyra deltagare i åldern 17-18 år med ursprung från Älvängen och Skepplanda i Ale kommun.

Studien visar på att majoriteten av ungdomarna anser att e-communities inte ersätter deras vänskapsrelationer utan enbart är ett hjälpmedel för kommunikationen med vännerna. Det är också ett sätt för dem att knyta nya kontakter, och även att finna gamla kontakter de tidigare har haft. E-communities kan ses som ett nytt och smidigt verktyg vilka människor kan använda för att kommunicera med varandra.

Nyckelord: e-communities, samhälle, virtuellt samhälle

Tack

Vi vill härmed passa på att tacka alla som har gjort det möjligt för oss att genomföra denna uppsats. Utan alla er hade det inte varit möjligt.

Första vill vi rikta ett extra stort tack till vår handledare Mathias Klang som varit vår stöttepelare igenom hela detta arbete. Du har, på ett engagerat sätt ställt upp med din tid, oavsett dag och tid på dygnet som vi har kontaktat dig för hjälp. Genom dina tankar, idéer och hjälpmedel har vi kunnat utveckla denna uppsats.

Vi vill också tacka alla våra respondenter, främst till er 4 tjejer som tog er tid att åka in till Göteborg från Ale Kommun enbart för att hjälpa oss med vår fokusgrupp. Vi vill även tacka samtliga personer som på ett vänligt och hjälpsamt sätt ställt upp och svarat på vår enkätundersökning.

Vi hoppas att du som läsare kommer att uppskatta det som kommer att komma närmast. Du är hjärtligt välkommen att kontakta oss vid eventuella frågor eller funderingar.

Avslutningsvis, återigen tack alla!

Göteborg, 26 maj, 2010.

Maria Sjöstrand
Sandra Svensson

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	6
1.1	Syfte och frågeställning.....	6
1.2	Avgränsning.....	7
2	Teori.....	8
2.1	Olika synsätt på teknikutvecklingen.....	8
2.2	Samhälle och virtuellt samhälle.....	8
2.2.1	Samhälle.....	8
2.2.2	Virtuellt samhälle.....	8
2.3	Nätverksgemenskap.....	9
2.4	E-community.....	11
2.5	Small world theory – 6 steg.....	12
3	Metod.....	14
3.1	Urval.....	14
3.2	Metodval.....	14
3.2.1	Enkäter.....	15
3.2.2	Fokusgrupper.....	15
3.3	Genomförande.....	15
3.3.1	Enkätinsamling.....	16
3.3.2	Fokusgrupp.....	16
3.4	Analys av data.....	17
4	Olika e-communities.....	18
4.1	Lunarstorm.....	18
4.2	Facebook.....	18
4.3	MySpace.....	19
4.4	Bilddagboken.....	19
4.5	Nattstad.....	19
5	Resultat.....	20
5.1	Användande av e-communities.....	20
5.2	Socialt umgänge i det virtuella samhället.....	22
5.3	Kommunikationskanaler.....	23
5.4	Umgänge med vänner öga mot öga.....	25
5.5	Ej aktiv medlem på något e-community.....	27
6	Diskussion.....	28
6.1	Användande av e-communities.....	28
6.2	Socialt umgänge i det virtuella samhället.....	29
6.3	Kommunikationskanaler.....	30
6.4	Umgänge med vänner öga mot öga.....	32
6.5	Samhälle och virtuellt samhälle.....	33
7	Slutsats.....	34
8	Referenser.....	35
9	Bilaga.....	38
9.1	Enkät för datainsamling.....	38

1 Inledning

I dagens samhälle ökar antalet sociala communities explosionsartat, likaså användningen av dem. Sidor som Facebook, Bilddagboken och MySpace är bara några i mängden av olika e-communities som används idag, det finns helt enkelt sidor för alla, oberoende vilket intresse användarna har. Dessa sidor blir en allt större och viktigare del av vårt liv. I takt med teknikens framfart och utveckling, skapas möjligheter för oss människor som tidigare inte har funnits. Aktiviteter och funktioner du som användare kan använda dig av på dessa sidor, bidrar till att öka chanserna att just ditt behov blir uppfyllt. Detta kan ske utan att du har behövt göra mer än just loggat in på din personliga profil.

Trenden går mot att användningen av e-communities blir en allt viktigare del för varje individ. Vi umgås inte längre på samma sätt med våra vänner som vi gjorde innan alla e-communities blev en så pass stor del av vår vardag. Däremot, tack vare dessa, har vi i dagens samhälle möjlighet till vänskapsrelationer som förmodligen aldrig hade uppstått om vi inte hade varit medlemmar på dessa sidor. Liksom med allt annat finns det givetvis både för- och nackdelar även med användandet av e-communities.

Ungdomar tillbringar idag allt mer tid framför datorerna, inloggade på olika e-communities. Detta har blivit det nya sättet att umgås på och intresset för denna sorts kommunikation är enorm. Det kan till och med vara så att är du inte medlem kan du missa mycket av det som sker i vardagen runt omkring dig. Vi tror att detta i längden kommer att påverka vårt samhälle på ett negativt sätt. Kommer användandet att fortsätta på samma sätt är risken stor att detta kommer att ha en negativ påverkan på människors personliga relationer.

Vi har i denna kandidatuppsats valt att försöka öka förståelsen för hur ungdomar använder e-communities och hur de själva anser att dessa påverkar dem. Vi har, båda två, varit med och upplevt den förändring som har skett på Internet under de senaste 10 åren, och kan se vilken utveckling som skett från de första e-communities till dem som är populärast idag, exempelvis Facebook.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med detta arbete är att undersöka och presentera hur ungdomar anser att användning av e-communities påverkar deras personliga relationer. Vi vill veta vad de gör på dessa olika sidor, vilka huvudanvändningsområdena är och om användandet på något vis påverkar deras vänskapsrelationer. Det diskuteras idag mycket kring huruvida användandet har en negativ påverkan för människors sociala relationer. Ett delsyfte med denna uppsats är att se huruvida detta stämmer överens med vad ungdomar i vår undersökning anser. Som utomstående kan det vara lätt att anta hur ungdomarna upplever användningen, men utan att fråga och ta del av deras åsikter och tankar, är det svårt att få ett svar som överensstämmer med verkligheten. Vi vill därför gå in och försöka se användandet ur ungdomarnas perspektiv och på så vis få större insikt i om de anser användandet vara positivt, negativt, eller så har det kanske ingen som helst påverkan på dem.

För att kunna presentera vad ungdomar anser kommer vi undersöka och presentera ett resultat baserat på följande frågeställning:

Hur anser ungdomar att användning av olika e-communities påverkar deras sociala relationer?

1.2 Avgränsning

Vi har valt att i vår undersökning rikta in oss på ungdomar och har då valt åldrarna 12 år till 19 år, alltså tonåringar. Resultatet av denna undersökning kommer att presentera dessa ungdomars tankar och åsikter kring vår frågeställning. Det kommer inte att göras några jämförelser av svar ifrån olika åldrar, utan alla personer i undersökningen finns endast i en kategori, ungdomar. Vi har även valt att inte göra några jämförelser med andra användargrupper, då vårt mål är att förmedla ungdomars tankar. Vi anser därför att olika former av jämförelser av information i detta fall är irrelevanta. Vi har även valt att inte skilja på killar och tjejer vid presentation av resultatet, då vårt huvudfokus ligger på ungdomars användande oberoende av vilket kön de har.

2 Teori

För att läsaren skall kunna ta till sig den information som kommer presenteras i detta arbete är det viktigt att de har en viss kunskap om de olika termer som återkommer.

I detta avsnitt tar vi därför upp vad vi menar när vi använder oss av de olika termerna. Vi kommer även här att presentera tidigare forskning om ämnet e-communities. Vi avslutar avsnittet med att presentera information om en del av de e-communities som finns, specifikt de vi har haft i åtanke när vi skrivit detta arbete.

2.1 Olika synsätt på teknikutvecklingen

Det finns både de som är positivt och negativt inställda till den teknikutveckling som sker i dagens samhälle (Rescher, 1998). Det finns de som menar på att den teknik vi använder enbart hjälper människan utvecklas och leva ett bättre liv (Rescher, 1998). De ser ingen fara med de ökande användarmönstret av tekniska hjälpmedel som går att utläsa i människans vardag. Ett exempel på ett sådant hjälpmedel är datorn.

Det finns sedan de som anser att all denna användning av datorer kommer att skada människan, både fysiskt och psykiskt (Rescher, 1998). I och med att vi blir mer och mer stillasittande kommer detta ha en negativ inverkan på vår fysiska hälsa. Det kommer även, anser pessimisterna, påverka vårt mentala tillstånd i och med att mycket av den dagliga personliga interaktionen med människor mer och mer kommer att försvinna.

Det finns många som delar denna negativa inställning. Lady Greenfield, professor of synaptic pharmacology, anser att användningen av sociala nätverksplatser, e-communities, har en negativ påverkan på människan (Wintour, 2009). Hon anser det konstigt att vi människor är entusiastiska till att dela med oss av så mycket personlig information genom dessa e-communities (Wintour, 2009). Detta menar hon minskar gränsen mellan var *”människan själv slutar och vart omvärlden börjar”* (Wintour, 2009). Vår identitet som en individuell person kommer att påverkas negativt av detta.

2.2 Samhälle och virtuellt samhälle

Två begrepp vilka kommer att återkomma genom hela detta arbete är samhälle och virtuellt samhälle. Då dessa två till en viss del innebär samma sak, har vi här valt att närmare förklara innebörden av dem för att undvika förvirring för läsaren.

2.2.1 Samhälle

Ett samhälle är enligt Nationalencyklopedin en *”benämning på en grupp individer förenade av ett nätverk av sociala relationer med viss varaktighet och kontinuitet över tid”*. Det innebär också, enligt Svenska Akademiens ordbok, att det på något vis finns en sammanhållning mellan individer. När vi i detta arbete använder ordet samhälle menar vi den omgivning du fysiskt befinner dig i. Det är den vardag du lever i och de personerna såsom familj, vänner och andra du omger dig med.

2.2.2 Virtuellt samhälle

Virtuell betyder enligt Nationalencyklopedin *”skenbar”*. Detta innebär, enligt Svenska Akademiens ordlista, att något är *”endast tillsynes verklig eller riktig”*. Med det virtuella samhället menar vi i detta arbete de sociala nätverk som människor tillsammans skapar med hjälp av olika medier. Det existerar inte fysiskt i samhället, men är ändå något du som

medlem i detta nätverk är en del av. Sociala nätverk såsom Facebook och MySpace är en av fyra olika arenor och tillsammans skapar dessa det virtuella samhället (Wahlström, 2007).

Vi hänvisar alltså här till den gemenskap som skapas genom användning av sociala nätverk via Internet.

2.3 Nätverksgemenskap

Begreppet nätverksgemenskap går att sammanfatta som en mötesplats på nätet där personer kan mötas och interagera med varandra på olika sätt via sociala nätverk (Dunkels, 2009). Exempel på detta kan vara webbplatser såsom Lunarstorm, Facebook och MySpace. Danah Michele Boyd sammanfattar nätverksgemenskap som *”Termen ’sociala medier’ såsom jag använder den, är ett samlingsord vilket refererar till den uppsättning av verktyg, tjänster och applikationer som gör det möjligt för människor att interagera med andra som använder nätverksteknik”* (Boyd, 2008, s.105, vår översättning).

För att kunna interagera med varandra på detta sätt krävs det att du har någon form av inloggning och lösenord till din privata sida (Dunkels, 2009), och att du accepterar att interagera med den andre personen. Facebook är den senaste stora webbplatsen, vilken kräver att du som användare accepterar de personer du på något vis vill ha kontakt med. Du har själv kontroll över vilken information du vill att andra personer skall få ta del av och vilka personer som skall ha tillgång till den. På din personliga sida gör du dessa val och bestämmer hur väl din profil skall vara utformad, samt vilka privata delar du vill dela med dig av, exempelvis i form av information och bilder.

Många ungdomar agerar på ett annat sätt när de kommunicerar med personer via datorn än när de står öga mot öga mot någon (Dunkels, 2009). Detta eftersom de framför datorn kan ”gömma” sig och då skapas en form av anonymitet, vilket gör att de känner sig tryggare än när de står framför personen i fråga (Dunkels, 2009). Detta leder till att många ungdomar betar sig annorlunda, det kan vara allt från att de vågar säga vad de tycker om en viss person till att sprida rykten genom den anonymitet som datorn ger (Dunkels, 2009). Det kan vara både på gott och ont, men det sammanfattar att ungdomarna känner sig tryggare bakom sina datorer än vad de gör ute i samhället. En orsak till att de vågar vara tuffare bakom sin dator är att de slipper se den andre personens reaktion och det kroppsspråk som denne visar. Rädslan för denna reaktion gör att de inta vågar lika mycket när de möter personen i fråga öga mot öga. I en intervju som Boyd (2008) genomfört svarar en av flickorna att: *“Det är så mycket enklare att säga vad du tänker när du inte tittar på någon”* (Boyd, 2008, s.126, vår översättning). Detta resonemang är något som generellt återkommer i studier och diskussioner kring användandet av sociala medier och beteendet.

Dunkels pratar om tre olika grader av öppenhet när det gäller kommunikationsverktyg. Dessa är publik, både publik och privat och enbart privat. De visas här i *Figur 1*.

Applikation	Öppna chatrum	Nätgemenskaper	Kompisprogram
Grad av öppenhet	Publik (Öppen)	Publik och privat (Både öppen och slutet)	Privat (Sluten)
Beskrivning	Automatiseringen av deltagarna är inte alltid ett krav. Den som vill chatta går in i ett chatrum och ser vilka andra som är uppkopplade och börjar interagera. Konversationerna är publika.	Medlemskap krävs. Många nätgemenskaper erbjuder olika nivåer av öppenhet inom nätgemenskapen. Viss interaktion är publik – ofta bloggar och kompisars kommentarer, annan interaktion är privat – ofta e-post och snabbmeddelanden.	Relationer måste godkännas av båda parter. En av de centrala funktionerna är att skapa en kompislista. Kontaktförsök kan accepteras eller avvisas. Om båda parter godkänner det kan de se när den andra är uppkopplad. All interaktion är privat.

Figur 1: Modell över "graden av öppenhet och slutenhet hos några nätbaserade kommunikationsverktyg" (Dunkels, 2009 s.42).

I *Figur 1* ser vi att nätgemenskaper är den del under vilka kommunikationsverktyg som Lunarstorm, Facebook och MySpace hamnar, och är det område vi valt att fokusera på. Det som medlemmar av dessa sidor oftast gör, förutom att kommunicera med varandra via chatt eller e-post, kan vara att lägga in bilder, skriva olika statusuppdateringar, kommentera andras statusuppdateringar och spela spel (Dunkels, 2009). Olika sidor har olika funktioner, men ofta brukar någon eller några av dess funktioner finnas tillgängliga på webbplatser som dessa.

Huvudfunktionen på dessa sidor är, som tidigare nämnts, möjligheten att kommunicera med andra personer. Det krävs dock mycket för att följa med utvecklingen i dagens samhälle. Tack vare nya smidiga funktioner via dessa webbplatser, börjar e-posten sakta minska. Detta kan tyckas vara ett underligt fenomen, men enligt Dunkels (2009) är detta vad som faktiskt håller på att ske. Eftersom många unga är medlemmar på olika webbplatser vilka har kommunikationsverktyg, anses det vara lättare att kommunicera via dessa och e-posten används till specifika syften (Dunkels, 2009).

En annan del som ingår i nätgemenskaper, och som använts flitigt av medlemmarna på de olika webbplatserna, är att titta på samt lägga upp bilder (Dunkels, 2009). Det som många inte tänker på, och framöverallt unga personer, är att de bilder de lägger upp förmodligen kommer att finnas på Internet för all framtid (Dunkels, 2009). Om du som ung lägger upp en mindre lämplig bild, kommer denna att finnas tillgänglig även om du raderar den från din profil. Genom att du blir medlem på sidorna godkänner du att du accepterar Facebooks användarvillkor och användarprinciper vilket gör att du inte kan kontrollera vad andra användare gör med den information du valt att dela med dig av. Det är viktigt att ungdomar vet detta innan de lägger upp sina bilder. Majoriteten av de bilder som läggs ut är inte de

olämpliga, men det är kring dessa som det förs mest diskussioner (Dunkels, 2009). Dessa diskussioner förs dels eftersom de som lägger upp bilderna ofta är unga tjejer som inte förstår konsekvenserna av sitt handlande. Diskussioner om huruvida en vuxen person har lagt ut bilder från exempelvis sitt bröllop är inte relevant då detta inte anses vara någon fara, då vuxna förväntas förstå konsekvenserna av sitt handlande.

Många ungdomar ser på dessa olika e-communities som ett sätt att existera i olika sociala gemenskaper. Om de inte har en profil vilken alla kan se och som tillåter dem att se andras, anser de att det är som att inte existera alls (Boyd, 2008). De använder dessa sidor för att umgås, skvallra, flirta, skoja och dela med sig av sina problem. Det är det nya sättet att ”hänga” på (Boyd, 2008). Detta kan sammanfattas som att om du inte finns på dessa platser och kan ta del av allt som händer, missar du en stor mängd av det som sker runtomkring dig, inte bara i det virtuella samhället, utan även i det samhälle du befinner dig fysiskt.

2.4 E-community

E-community är ett begrepp vilket kan beskrivas som en förlängning av vardagen (Boyd, 2008). Det ses inte längre som en avgränsad värld, vilket är ur den synvinkel detta begrepp tidigare har setts (Boyd, 2008). E-community kan du använda som ett sätt att utvidga det sociala livet (Boyd, 2008).

E-community kan sammanfattas som en nätverksplats med olika verktyg, såsom tjänster och applikationer, vilka gör det möjligt för människor och interagera med varandra när alla inblandade befinner sig på nätet och på något sätt är sammankopplade (Boyd, 2008). Dessa platser innehåller bland annat e-post, chatt, spel och bloggar, vilka är hjälpmedel för personer att kommunicera med varandra i det virtuella samhället (Boyd, 2008).

Enligt Boyd (2008) är kraften med e-communities dess möjlighet att förena människor utan att behöva ta hänsyn till varken tid eller geografisk plats. Hur du interagerar i det virtuella samhället påverkar indirekt dig i det samhälle där du befinner dig fysiskt, i form av informationsutbyte och kommunikation (Boyd, 2008). Det kan handla om allt från arbetsplatser till ett resmål i Thailand.

Redan på 1990-talet började e-communities att skapas och användas runt om i världen, (Boyd, 2008) och utvecklingen kring vad som bör finnas med på dessa sidor växer sig allt starkare. Detta begrepp har väckt stor nyfikenhet i samhället hos personer såsom samhälls- och beteendevetare de senaste decennierna (Wasserman & Faust, 1994).

Enligt Wasserman & Faust (1994) omfattas sociala nätverk av teorier, modeller och program som med hjälp av relationer sinsemellan skapar processer. Dessa relationer utvecklas och kan ses som kopplingar mellan enheter (Wasserman & Faust, 1994).

På ett e-community behöver du registrera dig och skapa en profil för att sedan utveckla hur du vill att din presentation skall se ut (Boyd, 2008). Huvudsaken med dessa sidor anser vi är att ge människor möjlighet att interagera med varandra på olika sätt, och göra det möjligt oavsett geografisk position.

Det finns en mängd med olika exempel på e-communities vilka används av dagens ungdomar av olika anledningar. Vi kommer som en inledande del till resultatdelen kort att presentera ett antal olika e-communities som finns.

2.5 Small world theory – 6 steg

Denna teori är intressant då världen helt plötsligt känns så liten. När människan var ett barn kändes det som om världen var enorm, men ju äldre han eller hon blivit, desto mindre känns det som att världen faktiskt är. Det kan exempelvis vara genom möten med nya personer, med vilka en person har en långsökt koppling denne inte hade en aning om fanns, som det upptäckts hur liten världen är.

En amerikansk socialpsykolog vid namn Stanley Milgram (1933 - 1984), hävdade att alla jordens människor kan kopplas samman genom endast sex personer. Denna berömda teori kallas för ”six degrees of separation” (Blass, 2004).

Milgram utförde ett par experiment (Blass, 2004). I ett av dessa bad han studenter att skicka ett brev till någon de inte kände i en annan del av landet (Blass, 2004). När detta var gjort gick det att se att stegen mellan den som skickade och den som tog emot breven i genomsnitt var 6 stycken (Blass, 2004). Det är spännande att spekulera i huruvida detta kan stämma eller inte. Om denna teori stämmer skulle en person kunna vara 6 personer ifrån exempelvis sin stora idol.

Sociala relationer är en koppling mellan individer, där människan på något sätt påverkar eller påverkas av den andra individen (Berscheid & Peplau, 1983) I sociala relationer är det personen i fråga som bestämmer på vilken nivå kopplingen läggs till de personer denne har olika relationer till (Berscheid & Peplau, 1983).

Small world theory anser vi styrks alltmer när vårt samhälle påverkas av den virtuella världen när en allt större del av vår tid spenderas där. Möjligheterna till att en människa på något sätt kan komma i kontakt med någon person via gemensamma vänner, eller rentav vänner till dina vänner, blir allt lättare. Detta i sin tur ökar givetvis dina möjligheter till att påverka dina sociala relationer. Vi anser att denna teori kan styrkas av den ökande användningen av e-communities. Det blir lättare att komma i kontakt med fler människor än tidigare. Det tolkas som att människor är mer sammankopplade med varandra än vad de tror.

År 2008 gjorde Microsoft, enligt artikeln ”*Six Degrees of Separation Theory - The Aim to Discover How Many Links Are in the Human Chain*”, ett test för att analysera sin databas över alla de snabbmeddelanden som skickas (Russell, 2010). Detta test utfördes just för att analysera Milgrams teori. De kunde här se att två vitt skilda personer på något sätt är sammankopplade genom max sju personer. Genomsnittet räknades ut att vara 6,6 personer (Russell, 2010). Detta är ett test som kan styrka att Milgrams teori stämmer. Även genom den stora revolutionen för sociala communities, styrks denna teori enbart ännu mer och vi kan nu se hur liten nätverksvärlden faktiskt är. Det finns en grupp på Facebook som startats för att även denna styrka Milgrams teori. Det sägs vara den största gruppen på Facebook med mer än 6 miljoner medlemmar (2010-05-06).

Skådespelaren Kevin Bacon har, på oracleofbacon.org, skapat ett spel för att styrka hur många steg en skådespelare har till en annan skådespelare, och genom detta visa att alla skådespelare på ett eller annat sätt kan kopplas samman. Det går här att se att det aldrig är speciellt många steg från en skådespelare till en annan oavsett hur berömda eller okända de är. Det enda krav som ställs här är att skådespelaren måste finnas med i IMDB, the Internet movie database.

I och med nätverkens utveckling blir chansen allt större att Milgrams ”six degrees of separation” faktiskt stämmer. Visst var det svårare att undersöka detta innan nätverken fanns och människan var tvungen att skicka brev manuellt. Men i dagens samhälle där vi använder

oss av olika e-communities, såsom Facebook, blir det allt lättare. En person skapar sig många nya kontakter och detta ökar möjligheten att de befinner sig närmare personer än vad någon skulle kunna ana. Det pågår fortfarande undersökningar om huruvida denna teori stämmer, och hur många steg som krävs. Att det är specifikt sex kopplingar är inte fastställt men detta anses vara medelvärde av kopplingar mellan personer. En person är sammankopplad med fler människor än vad denne kan tänka sig.

3 Metod

I detta avsnitt kommer vi att presentera hur vi har gått tillväga i vårt val av metod för insamling av data. Vi kommer också att gå närmare in på varför vi har valt just dessa metoder och hur de har anpassats för vårt ändamål. Avslutningsvis kommer vi att presentera hur vi har genomfört våra metodval.

3.1 Urval

För att kunna bestämma vilka metoder som skulle passa bäst för vår undersökning och de svar vi ville få in, var vi tvungna att först bestämma på vilket sätt den skulle läggas upp (Patel & Davidsson, 2003) Vi behövde fundera över vilken eller vilka målgrupper vi ville lägga fokus på, vilka metoder som skulle passa bäst utifrån målgrupp och de svar vi ville få in, samt ta hänsyn till vår tidsplanering (Patel & Davidsson, 2003).

Redan tidigt i arbetsprocessen bestämde vi oss för att det i detta arbete var ungdomarna och deras syn på användningen av sociala communities som var relevant och intressant. Från början var tanken att vi skulle rikta in oss på ungdomar mellan 12 och 15 år, men vi utökade sedan detta till ungdomar mellan 12 och 19 år. Detta gjorde vi för att hela denna generation är vana datoranvändare och vi ansåg att det var intressant att se om svaren varierade mer om ålderskillnaden var större. När vi hade valt vilken åldersgrupp vi skulle fokusera på, började funderingar gå kring huruvida geografisk plats kan ha att göra med hur olika ungdomar svarar. För att få en så rättvis bild som möjligt av användandet ansåg vi att vi behövde ungdomar från olika geografiska platser. Baserat på denna tanke valde vi att fokusera på områden mellan Kungsbacka kommun i söder och Ale Kommun i norr. Nästa beslut vi valde att ta angående vårt urval var huruvida vi skulle fokusera på att få in svar från killar eller tjejer eller båda parter. Vi beslutade oss för att det även här skulle vara intressant att se om det skilde sig något åt angående hur killar och tjejer skulle svara. Därför bestämde vi oss för att lägga fokus på båda parter för att sedan kunna se eventuella skillnader eller kopplingar mellan dessa. Med dessa svar, blev vårt urval, ungdomar mellan 12-19 år, killar och tjejer boende på olika geografiska platser.

Våra deltagare blev som följande:

- 73 stycken medverkande ungdomar i åldrarna 12 till 19 år.
- Boende från Kungsbacka kommun i söder till Ale Kommun i norr.

3.2 Metodval

Det finns många olika metoder vilka går att anpassa och använda på många olika sätt. Vi planerar att fokusera på att använda de metoder vilka genererar den typ av data och svar som vi är intresserade av att få insamlad. Detta för att vårt resultat skall generera intressanta samt relevant fakta. Vi är, baserat på vårt problemområde, intresserade av att samla in både kvalitativ och kvantitativ data (Patel & Davidsson, 2003). Därmed måste vi exempelvis bestämma oss för om vi vill ha frågor som genererar enbart ja eller nej svar, eller om vi vill få in data som visar djupare, och mer utförliga svar. Eftersom vi har valt att få in båda typer av data, krävs det att vi använder oss av mer än en metod för att styrka de svar som kommer att inkomma. Genom kvantitativ data, får vi in mätbar data (Patel & Davidsson, 2003), detta skulle ge oss en bra överblick, och ge oss användbar statistik som vi kan ha för att jämföra samt mäta svar mot varandra. Kvalitativ data skulle ge oss mer svar om hur och varför de ser på våra frågor som de gör. Detta kommer att generera i att vi får in ostrukturerad data i

textform (Patel & Davidsson, 2003), som vi kan analysera djupare i nästkommande skede. Utifrån detta har vi valt att använda oss av enkäter och fokusgrupp.

3.2.1 Enkäter

Den metod som vi kände direkt kändes självklar för oss att använda var enkäter. Detta då vi kände att vi ville ha in många svar för att kunna mäta dessa mot varandra. Målgruppen vi valde att fokusera på var ungdomar i åldern 12 till 19, och detta spelade också en stor roll in i valet av metod. Vi känner att det är lättare att få in ärligare svar via enkäter, då ungdomarna kan känna sig mer anonyma och kanske ”vågar” svara det de själva tycker och inte vad de tror att exempelvis deras kompisar skulle svara. Vi valde att dela ut våra enkäter på olika sätt, vi besökte skolor och idrottshallar, gick på stan samt frågade släkt och vänner. Först tänkte vi enbart dela ut i skolor då ungdomarna får ett helt annat sätt på sig att svara, genom att alla runtomkring dem också sitter ner och svarar. Detta kan leda till att personen känner sig lugnare, men samtidigt tyckte vi det var intressant att se om det skiljer sig något åt i förhållande till plats och tillfälle som personen befinner sig på när de svarar på enkäten.

Utformning av vår enkät var något vi arbetat med mycket noggrant, detta för att få fram relevanta frågor formulerade på ett bra sätt. Vi hade hela tiden i bakhuvudet att det var för ungdomar vi utformade vår enkät, och det är viktigt att utforma den på ett lättförståeligt sätt där tålmodet inte sviker. Enkäter kräver motivation från den svarande, och det är viktigt att tänka på detta, därför är det bra att utforma enkäten med en del stängda frågor (Sharp, Rogers & Preece, 2007).

Vi valde att i enkäten tydligt framhäva vad syftet med denna var och vilken skola vi kom ifrån. Vi valde också att beskriva i vilket sammanhang svaren skulle komma att användas till och att alla svar var anonyma (Patel & Davidsson, 2003). Genom att förmedla detta tror vi att personerna som svarade på vår enkät vågade vara ärliga och la ner mer tid genom att det visste att deras svar betydde något.

3.2.2 Fokusgrupper

Den andra metoden vi valde att använda oss av är fokusgrupper. Detta är en intervjubaserad metod, (Wibeck, 2000) där en person leder en gruppdiskussion kring ett ämne (Sharp, Rogers & Preece, 2007). Denna form av metod ger kvalitativ data från de inblandande personernas tidigare erfarenheter (Wibeck, 2000). Denna metod valde vi för att vi ville att ungdomarna själva skulle få möjlighet att diskutera kring ämnet. Vi tror också att detta är en lättare metod för den målgrupp vi har, än exempelvis en intervju av en ung person. Det kan finnas en risk att personen kan känna sig utsatt i en sådan position. Det vi ville få fram genom att genomföra en fokusgrupp var, tankar, åsikter, egna erfarenheter som vi kan ta del av genom denna diskussion (Wibeck, 2000). Genom att vi samlade ihop några ungdomar i en avslappnad miljö kände vi att vi fick ut mer än vad vi skulle ha fått genom enskilda intervjuer. På detta sätt kändes det som att dem såg det mest som en diskussion istället för en intervju där de var tvungna att svara på frågor, som förmodligen inte hade gett lika givande resultat i detta sammanhang.

3.3 Genomförande

Under denna del kommer vi att presentera hur vi har gick tillväga när vi samlade vår data med hjälp av enkätinsamling och fokusgrupp.

3.3.1 Enkätinsamling

Vi började med att efter utformningen av enkäten bestämma hur många enkäter vi ville samla in. Vi kom fram till att mellan 60 och 70 stycken skulle skapa en bra informationsgrund för oss att arbeta utifrån. Med i tankarna fanns även att det nästan alltid sker ett visst bortfall (Patel & Davidsson, 2003), så vi valde därför att göra 80 stycken enkäter klara för utdelning.

Tidsperioden från det att första enkäten delades ut till det att sista svaret hade nått oss var 8 dagar.

Första insamlingstillfället skedde en eftermiddag hos en klass i årskurs 2 på Mikael Elias Teoretiska Gymnasium. Vi fick tillåtelse av en lärare att under de sista 10 minuterna på hennes lektion komma in och presentera oss, förklara vad vårt arbete gick ut på och fråga om de kunde tänka sig att svara på vår enkät. Samtliga elever gjorde detta och förutom några enstaka frågor gick det väldigt smidigt, och efter ungefär 5 minuter hade alla svarat och lämnat tillbaka sina enkäter.

Andra insamlingstillfället skedde en kväll efter en volleybollträning för ett ungdomslag med personer i åldrarna 12 till 15. Då vi redan var bekanta med tränaren och flera av spelarna, underlättade detta möjligheterna att få dela ut enkäterna till dessa. Det tog här lite längre tid för dem att svara än vad det gjorde för gymnasieklassen, då de hade fler frågor och några undrade om de hade förstått frågorna rätt. Då det egentligen inte finns något rätt och fel fick vi vara försiktiga med att inte leda in dem på ett speciellt spår utan uppmuntra dem att skriva ner sina första tankar.

Tredje insamlingstillfället skedde på Burgårdens Gymnasium hos en klass i årskurs 1 och en klass i årskurs 2. Då vi är bekanta med en tjej som går där i årskurs 2, kunde vi genom henne få kontakt med eleverna på skolan och på så vis få svar på vår enkät.

Under de 8 dagarna delade vi även ut enkäter till olika ungdomar som korsade vår väg. Ansåg vi att de passade in i vårt urval ställde vi frågan om de kunde tänka sig att svara på en enkät. De flesta gånger blev svaret ja, men det hände även att de avböjde. Några gånger hände det även att personen som svarade hade fel ålder, och när detta hände räknade vi de enkäterna som bortfall.

Under hela insamlingen var vi noga med att inte styra svaren i någon speciell riktning. Vi ansåg att bästa möjligheten till att få ärliga svar var att på enkäten förklara vad undersökningen gick ut på och sedan låta ungdomarna själva välja hur de ville tolka frågorna. Även om en fråga för oss är självklar kan den ur andra ögon uppfattas lite annorlunda och resultera i intressanta tankar och svar.

3.3.2 Fokusgrupp

Upplägget på fokusgruppen utvecklade vi efter vår enkätundersökning, för att på detta vis kunna se vad vi fått in och vad vi kände att vi ville gå djupare in på. Vi valde därför att basera vår fokusgrupp på enkätundersökningen.

Direkt när vi hade sammanställt svaren från enkätundersökningen satte vi oss ner och diskuterade och formulerade de olika ämnen som vi ville diskutera i vår fokusgrupp. Vi valde att använda oss av samma ämnen och huvudrubriker som i enkätundersökningen men med lite andra och framförallt fler följdfrågor. Vi visste också att vid själva fokusgruppstillfället skulle det uppkomma situationer där vi kunde ställa nya och eventuella följdfrågor som kan uppkomma i en diskussion.

När vi hade kommit fram till hur vi ville att upplägget skulle se ut funderade vi över hur vi skulle kunna locka några ungdomar till att ställa upp i en sådan här situation. Det kan lätt anses som lite skrämmande när en person går fram till ungdomar och frågar om de kan ställa upp på en intervju, trots att denne meddelar att det sker i grupp.

Vi valde att ta kontakt med en kusin till en av oss, för att höra om hon och några vänner till henne skulle kunna tänka sig att ställa upp. Det var inga som helst problem för henne och ordna ett par kompisar som ställde upp på detta. Vilket var skönt då det var detta vi oroade oss för som mest.

Fokusgruppen genomfördes den 10 maj i Göteborg, deltagare var fyra tjejer i åldrarna 17-18 år. Diskussionstillfället tog drygt 30 min och spelades in med hjälp av mobiltelefon. Vi valde att vara ganska anonyma under själva genomförandet då vi ville att de själva skulle komma fram till svar genom diskussioner. Självklart hjälpte vi till då och då, om de kom in på fel ämnen eller inte förstod riktigt vad vi menade.

Innan genomförandet skedde, förklarade vi tydligt vad diskussionen skulle gå ut på samt i vilken sammanhang deras svar skulle komma att användas i. Vi var noga med att framhäva att personerna i fokusgrupperna var anonyma. Detta tror vi ledde till möjligen mer ärliga svar än vad som annars hade kunnat framkomma.

3.4 Analys av data

När enkäterna samlats in och skulle sammanställas, försökte vi gruppera svaren under ett antal huvudpunkter. Dessa rubriker skapade vi utifrån enkätfrågorna och vilka svar vi förutspådde att de skulle ge. Då det ibland kom avvikande svar från de vi tänkt från början, förändrades huvudpunkterna en del allteftersom sammanställningen av enkäterna fortled.

Vi kom slutligen fram till följande 4 huvudpunkter:

- Användande av e-communities
- Socialt umgänge i det virtuella samhället
- Kommunikationskanaler
- Umgänge med vänner öga mot öga

Utifrån dessa huvudpunkter fördes även diskussionen i fokusgruppen. Genom att ha klara ämnen kring vilka det skall diskuteras, är det enklare att hålla sig på rätt spår. Vi delade även upp informationen på detta sätt för att vi enkelt skulle kunna redovisa och presentera det material och de data vi samlat in. Det gör det även lättare att ta till sig innehållet om det på förhand finns en indikation om vad som skall komma.

4 Olika e-communities

Här kommer det att kort presenteras ett antal olika e-communities.

4.1 Lunarstorm

Det första vi har valt att titta närmare på är Lunarstorm, tidigare kallad ”Stajl Plejs Community”, vilket ett av flera sociala nätverk som idag finns på Internet. I en intervju med Rickard Eriksson i Hallands Nyheter (2010-02-21) framkommer det att han grundade denna webbplats 1996, och att den vid millennieskiftet fick namnet Lunarstorm. Det framkommer även i intervjun att detta under en tid var Sveriges största sociala community med ca 1,2 miljoner användare. Detta var ett av startskotten till revolutionen i Sverige gällande sociala communities. Men i takt med att andra sociala communities tog fart, började Lunarstorms medlemmar att minska rejält, detta skedde i snabb takt. I dagens läge har de enligt SIS-index ca 112 400 unika besökare. Det finns en mängd diskussioner om huruvida Facebooks revolution i Sverige har med Lunarstorms medlemsminskning att göra, och vi kan ana att Facebook i alla fall har något med saken att göra.

Lunarstorm ingår i dag i Wyatt Media Group, With young attitude, vilket på sin hemsida presenterar sig som ett digitalt mediehus som fokuserar på ungdomar. Wyatt Group når, enligt sin hemsida, 82 procent av alla ungdomar mellan 15-20 år tack vare de sajter som ingår i deras ”portfölj”.

På Lunarstorm kan du utföra en mängd olika handlingar, exempelvis kommunicera på olika sätt med andra medlemmar. Allmänna villkor för webb- och mobiltjänsten på Lunarstorms hemsida visar att denna kommunikation kan ske genom bland annat gästböcker, mejl, bloggar och klotterplank.

4.2 Facebook

Facebook är i nuläget världens största sociala e-community. FounderBios visar att det grundades av en student vid namn Mark Zuckerberg, och lanserades den 4 januari 2004. Det förklaras här att grundidén var att detta e-community skulle användas av studenter på Harvard University, där han själv var student. Medlemmarna ökade dock i en oerhört snabb takt och i samband med detta expanderade Facebook. I slutet av 2006 förklaras i FounderBios att Facebook öppnades för allmänheten, och i dag visar Facebooks informationssidor att det beräknas finnas över 400 miljoner aktiva medlemmar.

På Facebook kan du interagera med en mängd olika funktioner och utvecklingen av nya verkar aldrig ta slut. En del av de funktioner som finns på sidan är chatt, titta på och ladda upp bilder, samt spela spel. Du kan även uppdatera din status, kommentera dina vänners status, gå med i grupper och interagera med en mängd andra applikationer, vilka presenteras i Facebook FAQ, din guide till Facebook. Tanken är att du skall kunna umgås med andra över nätet, nya som gamla vänner.

På Facebook krävs det att du blir vän med en person innan du kan se dennes profil om inte han eller hon har godkänt att främlingar kan se den. Facebook FAQ, din guide till Facebook, menar att detta gör att du själv kan avgöra vem du vill skall kunna se din sida och på detta sätt kunna ta del av ditt liv.

4.3 MySpace

MySpace är ett socialt nätverk som är väldigt populärt, främst hos musikintresserade. Du har som medlem, enligt MySpace användarvillkor möjlighet att ladda upp dina egna låtar samt lyssna på andras verk. Du kan utöver detta också, enligt MySpace, skapa dig en unik profil där du kan lägga ut bilder, blogga och exempelvis lägga ut turnéscheman. MySpacetjänsten kommer ursprungligen, enligt deras användarvillkor, från USA. Sidan ägs idag, enligt Encyclopedia of world biography, av News Corporation. Dessa, berättar FounderBios, köpte i sin tur upp MySpace år 2005 från grundarna Tom Andersson och Chris Dewolfe och dessa två har stannat kvar och jobbar i företaget än idag.

4.4 Bilddagboken

Bilddagboken grundades, enligt dess hemsida, av Sebastian Björkelid och Joakim Grönvall i början av maj år 2004. År 2007 intog denna webbplats, enligt Wyatt Media Group, första plats på den sociala marknaden för ungdomar i Sverige. Positionen som Sveriges största webbsida för ungdomar mellan 16-24 år håller de, enligt KIA-index, även i dagsläget.

Det finns i dagsläget, enligt SIS-index ca 1 100 000 unika besökare på Bilddagboken. Detta får anses vara en bra siffra med tanke på denna annars svåra marknad för e-communities, på vilken Facebook i dagsläget regerar. Liksom Lunarstorm ingår även Bilddagboken i Wyatt Media Group som en viktig del i deras ”portfölj”. Detta då Bilddagboken är en av Sveriges största gemensamma mötesplatser för ungdomar.

På Bilddagboken kan du, enligt Bilddagbokens hemsida, dokumentera din vardag med hjälp av bilder för att på så vis spara dessa tillfällen, både för eget bruk samt för att dela med dig av din vardag till andra människor. Andra funktioner användaren kan ta del av genom att besöka Bilddagboken, förklarar Wyatt Media Group, är interagera med kalender, dagbok, gästbok, forum och chatt.

4.5 Nattstad

Nattstad är ett e-community vilket har som grunduppgift att bevaka nöjeslivet i Sveriges tre största städer. Detta gör i form av exempelvis bilder och dokumentation.

På denna sida kan du ta del av premiärvimmel såsom nattklubbsvimmel, samt bloggar, för både eget skapande som för att läsa andras. Enligt deras sida är detta ett e-community där du har möjlighet att umgås med såväl gamla som nya vänner.

Nattstad grundades år 2003 i Göteborg och är enligt dem själva ett av Sveriges största sociala nätverk.

5 Resultat

I detta avsnitt kommer resultaten av enkäter och fokusgruppen att redovisas. De kommer att presenteras utifrån de 4 huvudpunkter vi utformat, vilka är: *Användandet, socialt umgänge i det virtuella samhället, kommunikationskanaler och umgänge öga mot öga.*

Vi har genomfört och samlat in 73 stycken enkäter. Dessa har genomförts med ungdomar i åldrarna 12 till 19 på ett antal olika geografiska platser vilka sträcker sig från Kungsbacka kommun i söder till Ale kommun i norr. Vi har även genomfört en fokusgrupp med 4 personer med ursprung i Älvängen och Skepplanda.

5.1 Användande av e-communities

På frågan om respondenten är aktiv medlem svarade hela 68 stycken ”Ja”, medan då endast 5 stycken svarade ”Nej”. Det var en klar majoritet som använde sig av någon form av e-community, vilket visas i *Diagram 1*.

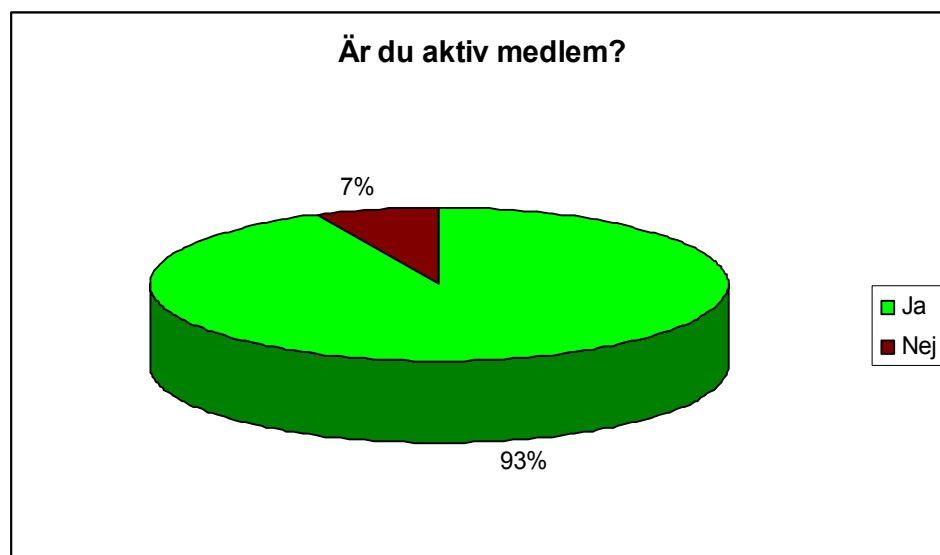

Diagram 1: Här visas antal aktiva och icke aktiva användare av e-communities.

Under den diskussion som pågick i vår fokusgrupp, kom frågan om varför de var medlemmar upp. Svaret blev huvudsakligen att de ville hålla sig uppdaterade om vad som sker i deras omgivning, både i det virtuella samhället och i det samhälle de befinner sig fysiskt. Ett exempel på vad som menas med detta förklarades bra av en person i fokusgruppen:

”Jag är medlem på Nattstad för att kunna kolla vimmelbilder och läsa bloggar, på Facebook för att ha koll på vänner och ha kontakt och kolla bilder.”

Det framkom också att även om en person har ett konto på flera olika e-communities, innebär inte detta att denne är lika engagerad på alla. De används i olika syften och vissa behövs inte användas lika flitigt som andra. Ytterligare en person i fokusgruppen förklarade det på följande vis:

”Jag använder aldrig Nattstad nästan, bara om ja ska läsa någon blogg, Facebook är ja väl inne på några gånger per dag.”

Av alla de som var aktiva användare var Facebook det vanligaste svaret på frågan om vilket e-community de är medlemmar. Samtliga av de 68, svarade att de är medlemmar här. Facebook har alltså stor majoritet i förhållande till andra sociala communities som finns på nätet. En annan sida som även var relativt populär bland dem som svarade var Bilddagboken. Det var här 12 stycken av de tillfrågade som var användare av denna. Ytterligare ett e-community, MySpace, föreslogs av flera personer, den användes av 4 stycken ungdomar. 8 stycken av de tillfrågade var medlemmar på andra sidor, en del av dem mindre kända än andra.

På frågan om hur ofta användarna är inloggade på sina sidor, kan vi se att av de 68 stycken som svarat ”Ja” på frågan om användande, svarade hela 36 stycken att det var inloggade flera gånger per dag. Detta representerar mer än hälften av alla svaren. 22 stycken av de 68 svarade att är inloggade en gång per dag, vilket också är en relativt stor del av antalet totala svar. 9 stycken är inloggade några gånger per vecka och enbart 1 person svarade att denne var inloggad några gånger per månad. Detta resultat presenteras i *Diagram 2*.

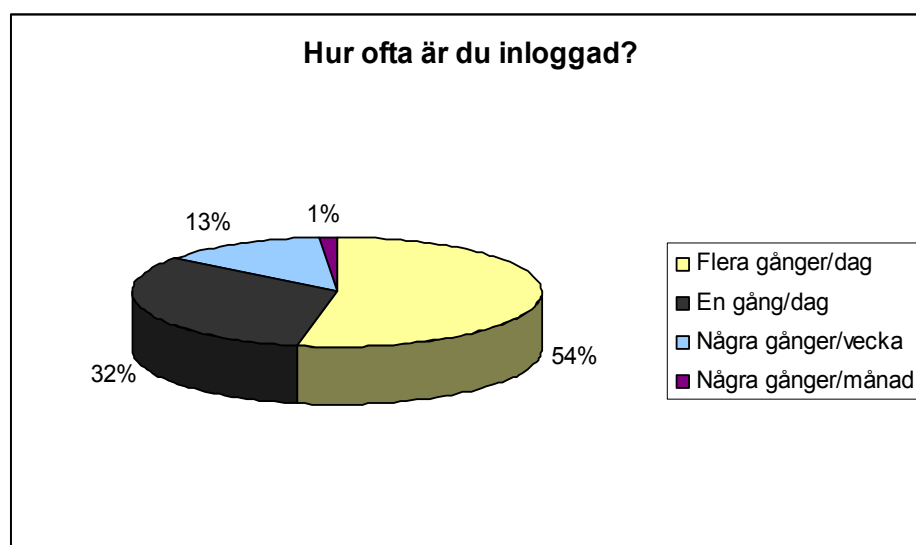

Diagram 2: Här visas hur ofta ungdomarna använder sig av e-communities.

På frågan om vad ungdomarna gör när de väl är inloggade skiljde sig svaren en del. Några återkom dock hos en majoritet av ungdomarna, och dessa var *chattar* med varandra, *uppdatera* samt läser andras *statusuppdateringar* och tittar på och lägger upp *bilder*. Någon av dessa svar återkom hos alla de som svarade, ibland enbart ett och ibland kombinerat med varandra. Ett exempel på detta kan ses i dessa tre olika enkätsvar:

”Chattar, laddar upp bilder, tittar på andras bilder, status och sånt.”

”Chattar med min syster mest.”

”Tittar på bilder, kommenterar bilder, statusar eller liknande.”

Ungdomarna ser det som en viktig aktivitet för att följa med i vad som sker omkring dem. Lika viktigt anser dem det vara att själva uppdatera vad som sker i deras omgivning, både i det virtuella samhället och i sina fysiska miljöer. Denna uppdatering sker i form av text och bilder.

Utöver detta fanns det mer unika svar som enbart en eller några stycken gav, såsom *ordnar med events, tittar på konst, spelar spel* och *lyssnar på musik*. Dessa användningsområden framkom i enkäterna och i fokusgruppen i form av bland annat dessa svar:

”Lägger upp events, får information om och anmäler mig till events, uppdaterar status, tittar på kommentarer, andras bilder och status.”

”[.....] håller koll på evenemang, [...], lyssnar på musik, kontaktar artister.”

”Vi har ju korplaget där, alla i korplaget är medlemmar i en grupp så om det är träning eller match så kan man skriva det där så alla får information.”

”[...] spelar diverse online-spel.”

Vi kan här se att det finns användningsområden för alla användare, både för den stora massan och för dem med lite mer specifika krav. Alla de vi ställde frågan till hade ett svar att ge, vilket visar att alla här har någon form av användning för e-communities.

5.2 Socialt umgänge i det virtuella samhället

På frågan om huruvida ungdomarna använder dessa sidor för att hitta nya vänner eller rentav hitta gamla, svarade 41 stycken av de 68 ”Nej”, medan de andra 27 stycken svarade ”Ja”. En majoritet svarade alltså att de inte träffat nya vänner genom ett medlemskonto på ett e-community och detta visas i *Diagram 3*.

Diagram 3: Här visas om ungdomarna anser sig träffat nya vänner tack vare medlemskonto på e-communities.

Eftersom vi är intresserade av att se på huruvida de träffar nya vänner med hjälp av e-communities, anser vi att det är viktigt att presentera *hur* de då träffats. På denna fråga svarade därför endast de 27 stycken som svarat ”Ja” på föregående fråga. De fick följande svarsalternativ genom vilka de kunnat träffa nya vänner:

- Gemensamma vänner.
- Gemensamt intresse.

- Intresse av utseende.
- Annan anledning.

Av de 27 stycken som svarade var det 25 stycken som menade att de hade träffats genom gemensamma vänner. Detta är en stor majoritet av svaren. 7 stycken svarade att de träffats genom gemensamt intresse, medan 5 stycken menade att de varit intresserade av personers utseende. 3 personer valde annan anledning, men uppgav ej vilken. På denna fråga fick de kryssa i fler än ett alternativ, därav kunde resultatet bli 40 stycken svar och inte enbart 27 stycken.

Denna fråga diskuterades även ganska intensivt i fokusgruppen och det fanns en del åsikter, vilka följande två är exempel på dessa:

”Ja det har man gjort tycker jag, vänners vänner och hittat gamla.”

”Gamla vänner genom nya vänner, då någon av dina vänner hittar någon jag känner som lagt in en eller man har lagt in den.”

På frågan om de vänner de har i det virtuella samhället är personer de skulle kunna umgås med personligen, svarade 39 stycken kort och gott ”Ja”. Alla dessa svar var mer eller mindre likadana. Ett exempel på hur de kunde se ut är som följer:

”Jag har bara folk jag känner och har träffat ansikte mot ansikte.”

Detta svar, tillsammans med de andra visar att många inte vill ha med personer de inte känner i sin lista med vänner, och då även i sin virtuella vänskapskrets. Det framgick även att många endast accepterade de vänner de har i det vardagliga livet som vänner i det virtuella samhället.

Utöver dessa svar framkom även här ett antal unika tankar kring frågan. Det påpekades att de personer en människa ser som sina vänner i det virtuella samhället kanske bor så pass långt bort att en relation i det samhälle de befinner sig i fysiskt är nästintill omöjlig att upprätthålla. Det diskuterades även i fokusgruppen att personen i fråga ofta vet vilka alla är, men att denne på vissa personer endast skulle kunna hälsa ytligt om ni exempelvis möttes på stan. En hel del menade även att de inte ens skulle vara intresserade av att ha någon ytterligare kontakt än den som eventuellt sker genom olika e-communities.

Vi kan i denna undersökning se att en stor del kan tänka sig att träffa dem de har som vänner öga mot öga, men det gäller långt ifrån alla. Det kan finnas olika anledningar till varför ungdomar inte kan tänka sig att träffa alla ”vänner”, medan en del helt enkelt inte vill ha någon ytterligare kontakt än den som sker i det virtuella samhället.

5.3 Kommunikationskanaler

På frågan om huruvida ungdomarna någon gång använder kommunikation via Internet istället för att exempelvis ringa eller besöka personen i fråga, svarade hela 59 stycken ”Ja”. 7 personer svarade ”Nej”, medan 2 svarade ”Ibland”. Majoriteten av ungdomarna anser då att de händer att de kommunicerar via e-communities istället för andra kommunikationskanaler. Detta påvisas i *Diagram 4*.

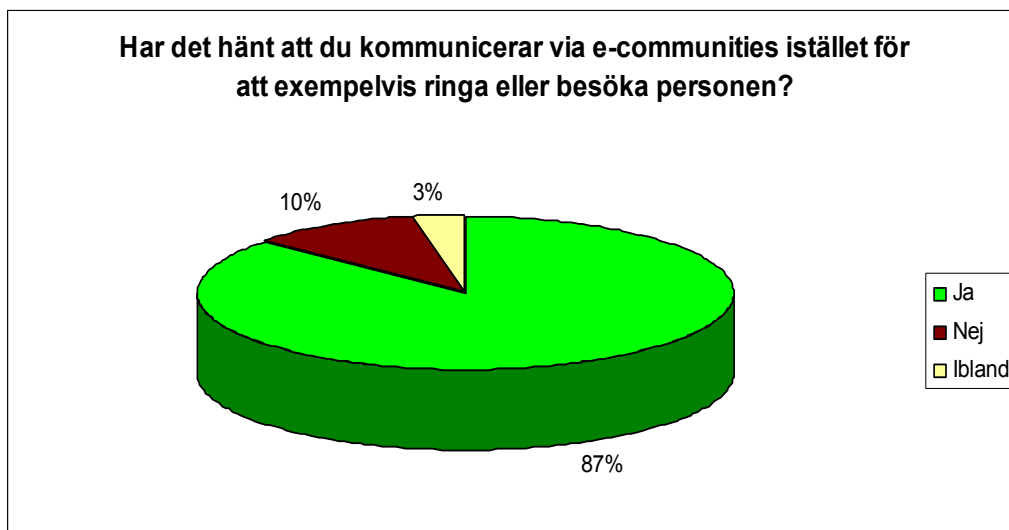

Diagram 4: Här visas om ungdomarna anser att de använt e-communities som kommunikationskanal istället för andra kanaler.

Det som många av ungdomarna tog upp som en anledning till att ta kontakt via communities var att många av de personer de ville kontakta ofta befinner sig online. Detta gör att de anser det vara smidigare att ta kontakt där än att exempelvis ringa, när personen ändå finns tillgänglig mitt framför ögonen på dem. Exempel på dessa åsikter kan ses genom följande två enkätsvar:

"De närmaste kompisarna, sitter man ändå vid datorn går det ju fortare än att ringa."

"Kanske om man ska fråga någon om någon läxa, så ser man att personen är online så frågar man direkt."

Detta togs även upp i fokusgruppen där en av deltagarna menade:

"Det kan man göra, om någon är inne på chatten åå man har en snabb fråga."

Det som även påpekades i många av svaren var att det ofta handlade om mindre och vardagliga saker om kommunikationen skedde via något e-community. Handlar det däremot om allvarigare saker anser de flesta att det är bättre att prata via telefon eller öga mot öga. Några svar som dök upp är:

"[...] om det inte är något jätteallvarligt som måste tas på telefon eller träffas."

En deltagare i fokusgruppen uttryckte på följande vis:

"Det är lite mindre formellt om det är något som inte är så viktigt eller man bara har någon snabb fråga, typ vad som händer i helgen, är inte så märkvärdigt."

En annan anledning som ofta dök upp var att det är ett billigare alternativ till att ringa med mobiltelefonen och vanlig telefon. Det är även ett användbart alternativ om pengarna på mobiltelefonen skulle vara slut eller om man saknar telefonnumret till någon. Några enkätsvar löd:

"Har jag inte pengar eller numret till personen så gör jag så."

”Min syster bor i Australien, billigare och lättare.”

Ytterligare något som ofta dök upp i svaren var att det är ett smidigt sätt att kommunicera med dem som befinner sig längre bort geografiskt. Det kan vara ett bra sätt att hålla kontakten om det inte går att ses så ofta. Flera ungdomar svarade på liknande sätt:

”Vänner som bor längre bort så det är enklare över Internet.”

”Många av mina kompisar bor långt bort och de har ingen telefon, så datorn funkar bra.”

Det som framgick från svaren var även att det är delade meningar kring om kommunikationen via e-communities sker med nära vänner eller med de personer som inte är så nära vänner. Vissa respondenter ansåg att de när de pratar med vänner vet vem som finns på andra sidan, och vet att den personen är någon som går att lita på. Andra menade dock att det är enklare att lära känna personer de inte känner så bra via dessa kommunikationskanaler istället för att exempelvis prata i telefon. De känner sig tryggare i vad de vågar säga och är inte lika bekymrad över hur personen på andra sidan av en konversation skall reagera på den information de delges.

Flera av dem som svarade ansåg även att denna sortens kommunikation var ett bra sätt för att nå ut till många personer samtidigt. Det är ett smidigt sätt att snabbt sprida samma information till alla som behöver den. Två ungdomar menar:

”Organisera fester, mm. Blir lättare att ta kontakt med flera samtidigt. [...]”

”[...] Om man skall få tag i många samtidigt. [...]”

Det går här att se att det finns flera olika anledningar till att kommunikation via e-communities är ett bra alternativ enligt ungdomarna själva.

De 7 ungdomar vilka gav svaret att de inte använde e-communities istället för telefon eller annan personlig kommunikation gav liknande anledningar till detta. De förklarade att de anser det vara opersonligt att prata via dessa och hellre tar upp en telefon och ringer. De anser att denna metod ger snabbare och personligare svar än vad de skulle få via e-communities.

Det var 2 personer som varken svarade ”Ja” eller ”Nej” utan istället svarade ”Ibland”. Anledningen till detta svar menar en person är:

”Kan göra det ibland men ganska sällan, föredrar att prata i telefon.”

Det händer alltså att kommunikationen sker via ett e-community, men att personen i fråga ansåg att det inte var tillräckligt ofta för att helt svara ja på frågan.

5.4 Umgänge med vänner öga mot öga

Vi har nu fått svar på om ungdomarna någon gång använder Internet för kommunikation istället för andra kommunikationskanaler. Det vi nu är intresserade av att veta är om några av dem anser att umgänget med vänner öga mot öga i samhället ersätts av e-communities på Internet. På frågan om respondenten känner att e-communities någon gång ersätter umgänget med vänner öga mot öga, svarade hela 47 stycken ”Nej”. Detta är en klar majoritet mot de 20 stycken som svarade ”Ja” och den enda person som svarade ”Vet ej”. Detta visas tydligt i *Diagram 5*.

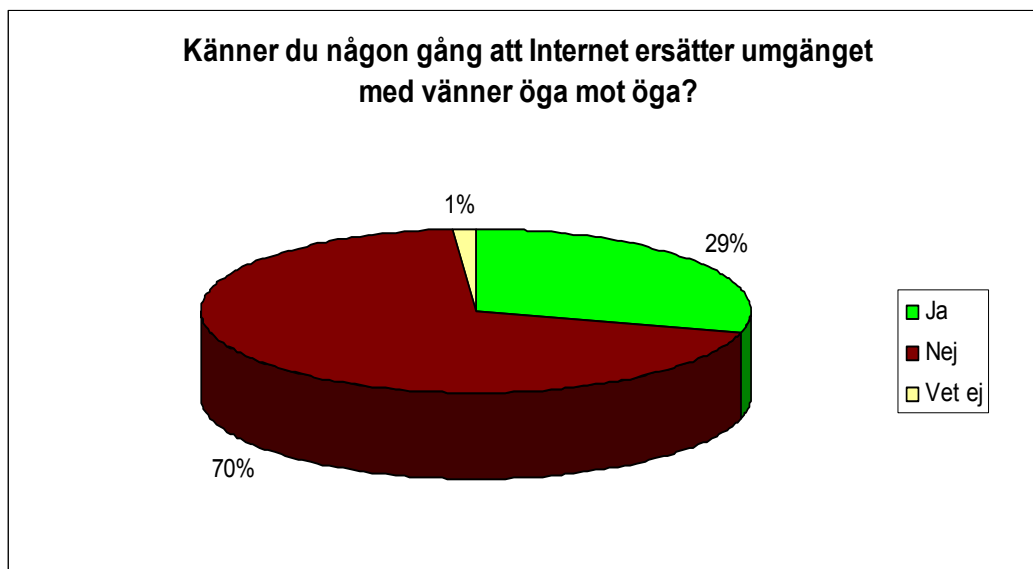

Diagram 5: Här visas om ungdomarna anser att det någon gång ersatt umgänget med vänner öga mot öga med e-communities.

De ungdomar som svarat ”Nej” anser alltså att deras användande inte påverkar vänskapsrelationer negativt i form av umgänge öga mot öga.

Intresset riktade här istället mot de ungdomar som svarat ”Ja”. På frågan om varför de har denna åsikt, svarade nästan samtliga att det handlar om tidsbrist. Det är genom ett e-community möjligt att kommunicera med varandra, både direkt eller vid olika tidpunkter, och på så vis hjälpa till att hålla vänskapsrelationer vid liv. Ett enkätsvar som beskriver dessa tankar är:

”Ja ibland om man inte hinner träffas. Inte särskilt ofta men om man inte kan ses så kan man i alla fall prata en stund, de ersätter inte att vara social.”

Ytterligare en återkommande anledning anser många är att det går mycket enklare att prata via e-communities än vad det gör vid personliga diskussioner. Har en person endast en enskilda sak att säga, anser de att det går fortare att göra detta via respektive e-community.

Det framkom att vissa ungdomar tack vare all den information han eller hon får om sina vänner via olika e-communities, inte känner lika stort behov som tidigare att prata så ofta. I och med att de kan ta del av allt som sker där försvinner behovet av att få ta del av nyheter från vänner personligen. En person svarade i enkäten:

”I och med att man ser vad de gör där, så blir man antagligen inte lika nyfiken på vad de gör nu och sånt.”

En annan person uttryckte sig såhär:

”Kanske inte att det ersätter det, men det blir inte lika viktigt att ses och t.ex. prata då man kan göra det på t.ex. Facebook. Ju lättare man kan få kontakt med någon, desto mindre vill/måste man ha kontakt med dem.”

Några av dem som svarade påpekade även att e-communities är ett bra kommunikationsverktyg om man eller hon av någon anledning, självvald eller inte, kan eller vill lämna huset. Två åsikter om detta var:

”När man inte känner för att gå ut men ändå känner för att prata med folk så är Internet ett bra alternativ.”

”När man inte orkar gå ut.”

Huvudsakligen anser de flesta att e-communities inte ersätter personliga vänskapsrelationer i det verkliga samhället. Av dem som anser att de någon gång ersatt personliga möten, är detta i de flesta fall på grund av olika förhinder i vardagen. De har alltså inte kunnat träffa personen och har då sett e-communities som ett hjälpmedel för att hålla kontakten vid liv.

5.5 Ej aktiv medlem på något e-community

Vi har valt att fokusera på de ungdomar som använder sig av någon form av community. Detta innebär dock inte att vi inte vill veta varför vissa väljer att inte använda sig av dem. Var det därför någon som svarat att de inte är användare, bad vi dem att i enkäten berätta varför. Av de 5 stycken som svarade nej, var det 2 stycken som ansåg att de inte ville spendera sin tid på det:

”Vill inte bli beroende av det. Jag vill spendera min tid på mer värdefulla grejer.”

”Har inte tid för det. Skulle antagligen fastna och slarva med läxor, mm, om jag blev medlem.”

Det var även en person som menade att denne inte nödvändigtvis ville att andra personer skulle veta allt som pågick i hans eller hennes liv:

”Har inte tagit mig tid och bli medlem. Tveksam till om jag vill att massa personer ska hålla koll på mig.”

De 2 övriga som svarade nej ansåg helt enkelt att de inte hade något intresse av att använda det:

”Jag ser inget intresse i det, [...].”

”För att jag känner inget behov av det.”

Den ena av dem menade även på att det inte behövdes något e-community för att kommunicera med, eller träffa nya vänner:

”[...] använder telefon för att kontakta folk. Jag träffar nya vänner genom att möta dem ansikte mot ansikte. Det känns bättre så.”

Vad vi tydligt kan se när vi sammanställt den insamlade information från enkäter och fokusgrupp är att en större del av de inblandade ser e-communities som ett hjälpmedel för kommunikation snarare än ett hinder i det vardagliga livet.

6 Diskussion

I detta avsnitt kommer vi att diskutera kring det resultat som vi har presenterat i föregående avsnitt. Vi kommer att utgå från våra fyra huvudpunkter: *Användandet, socialt umgänge i det virtuella samhället, kommunikationskanaler och umgänge öga mot öga.*

6.1 Användande av e-communities

Baserat på den undersökning vi genomfört har vi fått ta del av mycket information som hjälper till att öka förståelsen för sociala medier och hur de har växt sig allt starkare. Majoriteten av alla ungdomar använder sig av något socialt community och detta gör de av en mängd olika anledningar.

Något som ständigt återkommer i diskussioner och media är vilken genomslagskraft Facebook har fått de senaste åren. Av alla de ungdomar som svarade på vår enkät, hade alla som använde e-communities ett konto på just Facebook. Många var även medlemmar på andra e-communities, såsom MySpace och Bilddagboken, men Facebook var det enda som återkom hos alla användare. Detta kan vara en indikation på hur viktigt det anses vara att ha ett konto på Facebook. En anledning kan vara att användaren känner sig delaktig och är invigd i vad som händer i andras tillvaro. På frågan om vad användaren huvudsakligen gör när denne är inloggad var ett svar: *"Uppdaterar status, kollar vad som hänt på dagen alltså dom andras status."* En annan person svarade på liknande vis: *"Läser vad andra gör, uppdaterar och berättar vad man själv har för sig."* Svar liknande dessa återkom hos majoriteten av de ungdomar som använde sig av e-communities, vilket styrker tankarna kring vikten av att vara uppdaterad om det som sker runtomkring personen i fråga. Ingen vill någonsin känna sig utanför, och denna känsla kan säkert uppstå om alla runtomkring har ett medlemskonto och är medvetna om de saker som händer i andras liv. Det kan nog kännas som att man går miste om mycket information som kan vara viktigt för det dagliga umgänget och känslan av att känna sig delaktig. Är en person medlem och är väl medveten om vad som händer i kompiskretsen, men även annat skvaller, kan detta, på gott och ont, vara till nytta i både det virtuella samhället och det samhälle denne befinner sig i fysiskt.

Det går att se en koppling mellan att vara aktivt uppdaterad på sociala communities, såsom Facebook, och att vara medveten om vad som sker runtomkring en i samhället. Är en person uppdaterad om vad som sker i det virtuella samhället gör detta att en person enklare kan följa med i diskussioner och vara medveten om händelser i det vardagliga samhället. Det kan ha förts diskussioner om vad som hänt en dag i skolan, vem som har gjort vad eller någon som sett något spännande. Har då den övergripande informationen redan tagits upp, och det pratas detaljer när personerna i fråga träffas öga mot öga, kan den som missat den inledande kommunikationsprocessen känna sig utanför och få svårt att känna sig delaktig. Det kan även handla om att information som är viktig att ta del av för att lättare kunna följa med i skolarbetet diskuteras via e-communities. En person i vår fokusgrupp berättade att Facebook var ett bra hjälpmedel för deras skolklass: *"Vi använder faktiskt den i skolan för vi delar med oss av tips och så, vi har en grupp i klassen, det är väldigt bra."* Här kan då en person som inte har ett medlemskonto kanske gå miste om värdefulla läs- eller studietips då han eller hon inte har någon vetskap om vad där kan finnas för information. Det går ju självklart alltid att i efterhand be någon berätta vad som stått eller skett, men det kan vara svårt att be någon berätta något användaren inte vet existerar. Det går dock att se att om en person inte är medlem, samtidigt som alla dennes vänner är det, kan det vara svårare för honom eller henne att hänga med i olika former av diskussioner som grundar sig på information från det virtuella

samhället och som sedan i någon form presenterar sig i det samhälle en person spenderar sin vardag.

Chansen anser vi är stor att den som ännu inte är medlem på det e-community som är populärt i vänkretsen, exempelvis Facebook, kommer bli detta. Med tanke på att en stor andel av ungdomarna angav statusuppdateringar, både egna och andras, som ett av de huvudsakliga användningsområdena, tror vi det endast är en fråga om när det sker, och inte om. Det finns förstås de som alltid står emot och som vägrar att bli medlemmar, personer med klara åsikter om varför de inte behöver använda sig av e-communities. Det är som en person svarade i enkätundersökningen: *"Vill inte bli beroende av det. Jag vill spendera min tid på mer värdefulla grejer"* och ytterligare en uttryckte sig som följer: *"Har inte tagit mig tid och bli medlem. Tveksam till om jag vill att massa personer ska hålla koll på mig."* Det finns bevisligen alltid undantag och de som anser tvärt emot vad majoriteten tycker och tänker.

Vi kan i denna undersökning också se hur viktigt det är att vara inloggad på sin profil flera gånger per dag eller i alla fall minst någon gång per dag. De personer som är medlemmar vill gärna gå in och uppdatera sin egen status eller se vad som har hänt flera gånger. Detta skulle kunna vara för att ungdomar ägnar mer och mer av sin fritid på de olika sociala communities och detta leder till att de aktivt uppdaterar och kollar vad som sker runt omkring dem. Denna nyfikenhet för vad andra gör och inte har gjort, gör att användaren surfar runt bland sina olika vänner för att stilla sin nyfikenhet.

Det vi tror kan vara lite farligt med all denna användning är just det att användaren delar med sig av alldeles för mycket information till alla runtomkring sig. Det kan rentav vara så att andra personer delar med sig av information som handlar om användaren, vilket alla inte alltid vill. Det kan vara sådan information användaren inte vill att andra skall veta, eller sådant andra inte borde veta. Denna delning kan ske genom dem som uppdaterar vad som hänt vid något tillfälle användaren varit med personen i fråga. Genom att han eller hon uppdaterar vad som hänt dem, talar de automatiskt om vad användaren har gjort, och då har denna information spridits till en ännu större mängd människor.

6.2 Socialt umgänge i det virtuella samhället

Beroende på hur en person ser på detta svar finns det både fördelar och nackdelar med användandet av e-communities. Genom vår undersökning angående om ungdomarna känner att det träffat nya vänner tack vare dessa, svarade en stor del av dem att de hade gjort det. Detta ser vi som något positivt eftersom följderna av användandet är något bra i och med att det ökar den sociala delen i ditt liv. Ungdomar kan genom användandet skaffa sig nya vänner, genom gemensamma intressen, eller kanske genom gemensamma vänner, nya som gamla. En svarskommentar från enkäten är att: *"Man har hittat gamla vänner även genom sina nya vänner."* En människa kan på detta vis kanske återknyta kontakten med gamla vänner vilka denne aldrig trodde han eller hon skulle höra av igen. Ytterligare en person gav ett liknande svar: *"Ja har hittat, genom gemensamma vänner, och genom att se vänkretsar och hur dom är länkade till varandra och så."* Här kan vi dra paralleller till Milgrams Small world theory, vilken tar upp just hur nära en människa egentligen kan vara en person de känner utan att veta om det. Att hitta "gamla" vänner genom "nya" vänner, vilka användaren inte hade en aning om hade någon koppling till varandra, anser vi ett utmärkt exempel på denna teori, då de mest oväntade personer kan dyka upp närmare än vad användaren kan ana.

Genom att hitta personer tack vare de vänner användaren har, kan denne öka sin vänskapskrets på ett positivt sätt. Många av de personer vi haft med i vår undersökning

svarade precis som de tidigare personerna svarade, att de har träffat både nya och gamla vänner främst genom nuvarande gemensamma vänner. Det är därför väldigt intressant att se huruvida det sociala umgänget i det virtuella samhället är en stor och betydelsefull del i var ungdoms liv. Mer och mer av den tid vi förr i tiden spenderade tillsammans med varandra på gatan genom olika lekar, har nästan helt flyttat in till livet framför datorn. De flesta äldre personer vi diskuterat detta med kan alla se denna gemensamma faktor, att det inte längre är lika många barn ute och leker på gatorna som det var för några år sedan. Fotbollsplaner och lekplatser är inte längre lika fulla som de var innan Internet tog världen som en storm. Detta är en generell observation vi gjort oberoende av denna undersökning, och är våra egna åsikter, samt en gemensam åsikt hos de personer vilka ingick i vår fokusgrupp. Detta behöver ju dock inte enbart innebära något negativt då vi konstaterat att allt har sina för- och nackdelar. Genom de e-communities som finns har användaren kunnat skaffa sig kontakt med en mängd personer som denne aldrig skulle få kontakt med annars. Men, genom e-communities har många samtidigt minskat sin vänskapskrets med vilka de kan umgås i det vardagliga samhället. Många har idag kanske inte lika många personer som de umgås med privat eller kan plocka upp telefonen och ringa till enbart för att prata en stund. En person menar att: *"Jag vet vilka alla är, har t.ex. gått i samma skola eller liknande, men jag skulle inte kunna umgås med alla."* Detta handlar därför om en individuell syn på situationen, vad användaren känner är bäst för sig personligen och vilken sort av vänskap som gör honom eller henne nöjd och lycklig

Något som även framkom i undersökningen är att av många av de personer användaren har som vänner på sitt medlemskonto är personer denne kanske inte skulle träffa eller prata med mer än via deras gemensamma e-community. Relationen i det virtuella samhället kanske är stark, medan det i ett möte öga mot öga enbart resulterar i ett kort hej, om ens det. En person i fokusgruppen menade att: *"Inte träffa alla men man skulle heja på alla."* En relation i det virtuella samhället är alltså ingen garanti att det finns en relation i det samhälle där en person befinner sig fysiskt och i vilken denne spenderar sin vardag. Detta är det många i undersökningen som är överens om. Det är därför som användare relevant att ställa sig frågan om han eller hon vill ha många vänner som de kanske inte pratar med speciellt mycket eller rentav alls, eller om de vill ha färre vänner med vilka de kan diskutera och dela med sig av allt. Några svar återkom flera gånger, alla med liknande innebörd, varav ett var: *"Ja accepterar inte alla som vill bli vänner med mig"* och ett annat var: *"Blir bara vän med folk som jag träffat IRL."* Här går det att se konkreta exempel på att de vänner en människa har i det virtuella samhället även kan vara vänner utanför den. Oftast vill ungdomarna, baserat på vår undersökning, ha en blandning av det bästa från två världar.

6.3 Kommunikationskanaler

Idag finns det otroligt många kanaler vi människor kan använda oss av för att kommunicera med varandra. Denna kommunikation behöver inte vara verbal, utan kan ske i alla möjliga former och skepnader. Ett av de främsta kriterier vi upptäckte att ungdomar har på kommunikation är att det skall gå snabbt. Det skall inte behöva ta lång tid mellan fråga och svar och här anser många att e-communities är ett bra medel för att minska tidsmarginalerna. På enkätfrågan om varför respondenterna använder e-communities istället för exempelvis en telefon, svarade majoriteten att det går fortare med Internet. En person menar att: *"Kompisar, om man sitter vid datorn och de är inne orkar man ju inte ringa."* En andra och tredje person uttrycker sig på liknande sätt: *"De närmaste kompisarna, sitter man ändå vid datorn går det ju fortare än att ringa"*, och *"Vänner som jag vill få tag på snabbt."* En fjärde person svarade rakt på sak: *"Kan gå snabbare."* Genom att använda e-communities som kommunikationskanal är det dock inte tvunget att prata i realtid, utan en konversation kan

pågå över en längre period där de inblandade deltar när de har tid. Vi kan då säga att det går att spara tid på olika vis, dels genom snabba svar, men även genom att användaren kan svara när det finns tid och inte behöver känna press om denne har något annat viktigt att göra.

När någon ringer till en person person, speciellt någon som han eller hon kanske inte pratar med så ofta, blir det säkert en hel del prat om allt som hänt sedan sist. Ringer personen i fråga då enbart för att ställa en fråga är det mycket möjligt att allt detta prat runtomkring på olika vis kan vara ovälkomna. Det kan även kännas svårt att avbryta för att ställa frågan. Att då snabbt ställa en fråga via ett e-community, vare sig det handlar om direktkontakt via chatt eller en skriven fråga på den andres profil, tar bort tvånget av småprat och personen i fråga kan själv styra vad denne vill ta upp. Det finns ju dock ingen garanti att det snabbt kommer svar på frågan, eller att han eller hon får svar alls. Men om de flesta på något vis gör detta eller något liknande ökar chanserna för en snabb och smidig konversation då alla vet hur det kan gå till. Något som kan vara farligt med denna typ av konversationer är just att det naturliga småpratet till stor del försvinner. Ringer en människa någon blir det ofta diskussion kring något ämne, stor eller litet är obetydligt. Personen får någon form av information av människan denne pratar med, intressant eller inte, den hjälper till att skapa ett band med honom eller henne. Det går självklart införskaffa information genom personers profiler på olika communities, men då krävs det att kontakt sker via en privat kanal för att den information som delges skall vara personlig. Via chatt eller privata meddelanden går det att kommunicera utan att andra kan ta del av det som sägs. Är det dock information som finns synlig för alla att se, är detta inte något som någon vill delge dig, utan det är allmän kännedom. Detta kan göra att informationen mister lite av sin mening. Det kan även ha den effekten att användaren redan tycker sig veta allt om personen och att det inte finns lika stor anledning att ta en pratstund. Alla de små detaljerna kanske redan är uppdaterade på profilen, och det finns inget direkt att småprata om.

Att kommunicera via ett e-community kan vara ett billigare alternativ än att exempelvis ringa om en person vill prata med någon som bor utomlands, och även i Sverige. Svar från enkäten visar att flera ungdomar anser att detta är en stor fördel. På frågan varför de väljer detta alternativ, dök flera svar som dessa upp: *"Det är billigare än att ringa"*, *"Min syster bor i Australien, billigare och lättare"*, *"Folk som inte har Comviq för att jag inte har råd"* och kort och gott: *"Gratis."* Har då alla inblandade en profil eller ett konto på ett e-community, är det enkelt att genom uppdateringar på profiler och meddelanden hålla kontakten.

Uppdateringar på profilen gör i detta fall att personen i fråga kan se vad som händer i sina vänners och familjs liv om de inte pratar speciellt ofta. Relationer med dem som bor nära och en person brukat prata med och träffa ofta, kunde som tidigare nämnts ta skada av alla dessa uppdateringar. Är det dock personer de sällan pratar med, men som ändå är en viktig del av deras liv, tror vi detta kan stärka känslan av samhörighet. Flera personer påpekar, både i enkätsvaren och i fokusgruppen, att de ser e-communities som ett bra alternativ om någon befinner sig långt bort. Detta kan vi se genom enkätsvaren: *"De som bor långt bort och man har inte alltid möjlighet att träffas"* och *"Vänner som bor längre bort så det är enklare över Internet."* Att veta vad någon gör exempelvis en söndagseftermiddag, eller regnig dag, tror vi kan ge en starkare känsla av samhörighet med dem personer bryr dig om.

Bland ungdomarna går uppfattningen om vilka personer de helst kommunicerar med via e-communities isär. Vissa anser att de helst prata med sina vänner: *"Vänner"* och *"Nära vänner"*, då de vet att de kan lita på personen i andra änden. Andra anser att det är lättare att ta kontakt med dem man inte känner så bra, vilket visar sig i följande svar: *"Personer som man kanske bara har träffat några enstaka gånger och inte direkt känner, lättare att lära känna personen via chatt och så först då"* och *"Folk jag inte känner så bra."* Det framgår här

att de som svarat anser att det är lättare att prata via exempelvis chatt än telefon om de inblandade inte känner varandra speciellt väl. Vilken grupp man sällar sig till beror helt och hållet på individens tankar kring frågan. Det kommer alltid att finnas de som känner sig mer bekväma med det ena eller det andra, och det är endast personen själv som kan bestämma vad han eller hon anser är bra för sig. Äger en människa en dator och en telefon har denne, nästan i alla fall, alltid ett val.

6.4 Umgänge med vänner öga mot öga

Baserat på resultatet att en så pass stor mängd ungdomar ändå känner att e-communities ersätter olika kommunikationskanaler, var det intressant att ta frågan ett steg längre och se om de på nått vis ersatte personliga träffar öga mot öga. Det är, enligt vår mening, stor skillnad på att träffas personligen och prata och att träffas i det virtuella samhället via exempelvis Facebook. Majoriteten av de ungdomar som svarade på vår enkät ansåg dock inte att de tyckte att e-communities ersatte umgänget med deras vänner och alltså inte hade någon negativ påverkan på vänskapsrelationerna. Det fanns dock en del av dem som menade på att de ibland ersatte personliga möten med Internet, men att det inte hade några negativa biverkningar av snarare tvärtom. De menade på att e-communities är ett bra alternativ när det inte finns tid till att träffas. En person uttrycker sig som följer: *"Ja ibland om man inte hinner träffas. Inte särskilt ofta men om man inte kan ses så kan man i alla fall prata en stund, de ersätter inte att vara social."* Här är alltså ett medlemskap på ett e-community ett hjälpmedel för att hålla en vänskapsrelation vid liv och har då enbart positiva följder. Tid är i dagens samhälle ofta en bristvara och människor hinner inte med allt de skulle vilja göra. En person uttryckte sig kort och gott: *"Man hinner inte träffas."* Alla medel med vilka det går att behålla olika relationer kan ur detta perspektiv inte ses som negativa.

Användandet av e-communities kan dock även ha en motsatt effekt. En person svarade: *"Kanske inte att det ersätter det, men det blir inte lika viktigt att ses och t.ex. prata då man kan göra det på t.ex. Facebook. Ju lättare man kan få kontakt med någon, desto mindre vill/måste man ha kontakt med dem."* Detta är ett klart exempel på hur ett personligt möte kan bli ersatt av ett e-community. Finns det ingen möjlighet att få reda på vad vänner gör och hur de mår på nått annat sätt än att ses, så blir det viktigare att ses. Genom att de på sin väns profil kan se allt det denna vill att hans eller hennes vänner skall se, kan det ofta utläsas vad som pågår och se vad som hänt. Det är förstås helt individuellt hur mycket eller lite människor väljer att dela med sig av, vilket måste tas med i beräkningarna. Det går inte att påstå att det är samma för alla, utan varje situation är olik en annan. Ytterligare en person var i enkätsvaret inne på samma spår som den tidigare. Dennes svar lød: *"I och med att man ser vad de gör där, så blir man antagligen inte lika nyfiken på vad de gör nu och sånt."* Även här ser vi att det påverkar behovet av att ses och prata. Det kan även bli så att en person när denne träffar en vän och berättar något, eller denne i sin tur berättar något, som båda redan vet tack vare medlemskapet på ett e-community. Får de svaret, det visste jag redan, när en person berättar något, kanske detta leder till att personen i fråga nästa gång inte berättar någonting alls. Detta tror vi kan leda in i en ond cirkel av att vänner berättar mindre och mindre för varandra då de antar att de läser uppdateringar etc. på deras profil. Det finns då inte lika många anledningar till att träffas och prata som det kanske gjorde innan.

Beroende på ur vilket perspektiv en individ väljer att se på saken går det att uppfatta användandet av e-communities på olika vis. Vi tror att det oftast är upp till individen själv att ta reda på vad som är bäst för honom eller henne och sedan agera utefter detta. Det finns självklart alltid undantag och extremfall, men baserat på vad vi tagit del av i vår undersökning

är inställningen till e-communities väldigt individuell, men till största del tycker ungdomarna att de inte har någon negativ påverkan på deras personliga umgänge med vännerna.

6.5 Samhälle och virtuellt samhälle

Då ungdomarna i undersökningen ansåg att e-communities inte är skadliga för deras sociala relationer, visar detta att de negativa diskussioner som förs är felaktiga sedda ur deras synvinkel. De ser användandet som ett hjälpmedel för att behålla och utveckla nya vänskapsrelationer, vilket endast kan ses som positivt. Då ett virtuellt samhälle är något som egentligen inte existerar annat än i människors fantasi, finns de relationer som skapas via e-communities inte i detta samhälle. De är vänskapsrelationer som inte enbart finns i den världen som en dator och en människa kan skapa, utan de finns i det samhälle där människor lever och existerar. Även om kommunikationen mellan två personer sker via ett e-community innebär detta inte att den skulle kunna ske på något annat sätt. Då det ibland finns geografiska hinder ivägen för personliga möten, är användningen ett bra alternativ och den relation som finns mellan de två personerna är verklig. Relationerna som skapas har en inverkan på en människas liv, djupa eller ytliga har ingen betydelse. Då dessa relationer existerar går det inte att påstå att de enbart finns i det virtuella samhället och att användningen av e-communities på något vis skulle öka risken att vi kommer att spendera mer och mer tid i dem. De kan, sett ur ungdomarnas perspektiv, inte anses som något skadligt och ickeverkligt, då de hjälper till att upprätthålla något av det viktigaste en människa kan ha: bra vänskapsrelationer.

7 Slutsats

I detta avsnitt presenterar vi vad vi har kommit fram till, vilket resulterar i ett svar på vår frågeställning. Denna var: *Hur anser ungdomar att användning av olika e-communities påverkar deras sociala relationer?*

Majoriteten av ungdomarna anser inte att e-communities påverkar deras sociala liv på ett negativt sätt. De anser alltså inte att det är ett problem, utan snarare ser e-communities som ett hjälpmedel för att kommunicera med gamla såväl som nya vänner.

En lätt slutsats vi kan dra är att användandet av e-communities är en viktig del för ungdomar av många olika anledningar, då de ser detta som ett sätt att umgås. De kan göra detta på ett sätt som tidigare inte har varit tekniskt möjligt. Genom dessa nya kommunikationskanaler kan de öka sina sociala relationer, detta genom att det finns möjligheter att utöka sina vänskapsrelationer till personer de aldrig skulle ha kommit i kontakt med om inte e-communities funnits. Det är smidigt att hitta vänner oberoende av anledning. Detta gör att människor kan öka sitt sociala liv genom att de har fler vänner vilka är lättillgängliga att föra konversationer med.

Det som ungdomarna dock anser vara viktigt är att inte låta e-communities påverka deras fysiska vänskaprelationer, alltså de relationer som finns i den vardag de personligen befinner sig i. Detta styrks genom den information som har inkommit under dessa studier, då de mycket utförligt framkommit att de vänskapsrelationer de har utanför det virtuella samhället är de allra viktigaste.

Genom att finnas tillgänglig i både det virtuella samhället såsom i det samhälle där människor befinner sig, finns de i princip tillgängliga hela tiden och detta påverkar därmed sociala relationer på ett positivt sätt. Ungdomarna som vi har pratat med anser att detta är viktigt, då de då får ta del av det bästa ifrån två världar.

8 Referenser

Böcker

Berscheid, E., & Peplau, L. A. (1983). "The emerging science of relationships". In H. H. Kelley, et al. (Eds), *Close relationships*. (pp. 1-19). New York: W. H. Freeman and Company

Blass, T., (2004). *The Man Who Shocked the World: The Life and Legacy of Stanley Milgram*. (Illustrated ed). USA: The Perseus Books Group

Boyd, D., (2008). *Taken out of context: American Teen Sociality in Networked Publics*. Doctoral dissertation University of California, Berkeley

Dunkels, E., (2009). *Vad gör unga på nätet?*. (1:a upplagan). Sverige: Gleerups

Patel, R. & Davidsson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder – Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. (3:e upplagan). Studentlitteratur

Rescher N (1998) *Complexity - a philosophical overview*. Transaction Publishers, New Brunswick, New Jersey

Sharp, H., Rogers, Y. & Preece, J. (2007). *Interaction Design: Beyond human computer interaction*. (2nd edition). West Sussex, England: John Wiley & Sons Ltd.

Wahlström, B., (2007). *Guide till det virtuella samhället: trender i maktkampen mellan den verkliga och den virtuella världen*. (1:a upplagan). Sverige: SNS Förlag

Wasserman, S., & Faust, K., (1994). *Social Network Analysis: Methods and Applications*. UK: Cambridge University Press

Wibeck, V., (2000). *Fokusgrupper: om fokuserade gruppintervjuer som undersökningsmetod*. (1:a upplagan). Sverige: Studentlitteratur AB

Webbsidor

Bilddagboken

Förstasida: <http://Bilddagboken.se/p/frontpage.html>

[Hämtad 2010-04-17]

Encyclopedia of world biography

Tom Anderson & Chris DeWolfe: <http://www.notablebiographies.com/newsmakers2/2007-A-Co/Anderson-Tom-and-DeWolfe-Chris.html>

[Hämtad 2010-05-19]

Facebook

Information: <http://www.Facebook.com/Facebook?ref=pf>

[Hämtad 2010-04-13]

Terms for users: <http://www.Facebook.com/terms.php?ref=pf>

[Hämtad 2010-04-13]

Pressroom: <http://www.Facebook.com/press/info.php?statistics>

[Hämtad 2010-04-13]

Principles: <http://www.Facebook.com/principles.php>

[Hämtad 2010-04-13]

Facebook FAQ

Fler funktioner på Facebook: http://www.Facebook-faq.se/Facebook_guide/Facebook_guide_fler_funktioner.htm

[Hämtad 2010-04-20]

Vad är Facebook: http://www.Facebook-faq.se/Facebook/vad_ar_Facebook.htm

[Hämtad 2010-04-20]

Founderbios

Mark Zuckerberg: <http://founderbios.com/mark-zuckerberg.php>

[Hämtad 2010-04-20]

Tom Anderson: <http://founderbios.com/tom-anderson.php>

[Hämtad 2010-05-19]

Guardian

Artikel skriven av Patrick Wintour: <http://www.guardian.co.uk/uk/2009/feb/24/social-networking-site-changing-childrens-brains>

[Hämtad 2010-05-26]

Hallands Nyheter

Intervju med Rickard Eriksson

<http://hn.se/nyheter/varberg/1.740640-nar-lunarstorm-var-internet>

[Hämtad 2010-05-24]

Kia-Index

Statistik Bilddagboken: <http://www.kiaindex.net/info/y:2010/w:15/o:57>

[Hämtad 2010-04-17]

Statistik Lunarstorm: <http://www.kiaindex.net/info/y:2010/w:19/o:310/t:2>

[Hämtad 2010-04-15]

Lunarstorm

Allmänna villkor för webb- och mobiltjänsten Lunarstorm:

http://www.lunarstorm.se/log/log_outside_infotext.aspx?id=terms

[Hämtad 2010-04-15]

MySpace

Användarvillkor: <http://www.myspace.com/index.cfm?fuseaction=misc.terms>

[Hämtad 2010-04-23]

Framsida: <http://www.myspace.com/>

[Hämtad 2010-04-23]

Nationalencyklopedin

Samhälle: <http://www.ne.se/samhälle>

[Hämtad 2010-05-10]

Virtuell: <http://www.ne.se/virtuell>

[Hämtad 2010-05-10]

Nattstad

Hemsida: <http://www.nattstad.se/redaktion.aspx>

[Hämtad 2010-05-25]

SIS-Index

Statistik för Bilddagboken: <http://www.sis-index.se/sis-index/>

[Hämtad 2010-05-24]

Suite101

Artikel skriven av Terri Russell:

http://psychology.suite101.com/article.cfm/six_degrees_of_separation_theory

[Hämtad 2010-04-24]

Svenska Akademiens ordbok

Samhälle: <http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>

[Hämtad 2010-05-10]

Svenska Akademiens ordlista

Virtuell: <http://www.svenskaakademien.se/web/Ordlista.aspx>

[Hämtad 2010-05-10]

The Internet movie database

<http://www.imdb.com/>

[Hämtad 2010-04-25]

The Oracle of Bacon

<http://oracleofbacon.org/>

[Hämtad 2010-04-25]

Wyatt Media Group

Framsida: <http://www.wyatt.se>

[Hämtad 2010-04-17]

Företagsinformation: <http://www.wyatt.se/om/>

[Hämtad 2010-04-17]

Information om Bilddagboken: <http://www.wyatt.se/sites/Bilddagboken/>

[Hämtad 2010-04-22]

Pressmeddelande om Bilddagboken: <http://www.wyatt.se/pressreleaser/240174/>

[Hämtad 2010-04-22]

9 Bilaga

9.1 *Enkät för datainsamling*

Undersökning av ungdomars användning av e-communities

Denna enkät görs med syftet att samla in information till ett **examensarbete** vid **Göteborgs Universitet**. Syftet med denna undersökning är att se hur ofta ungdomar använder olika e-communities och vad de i huvudsakligen använder dem till. All information som samlas in via dessa enkäter kommer endast att användas i sagda examensarbete och alla som svarar kommer vara helt **anonyma**.

1. **Ålder:** _____

2. **Kille** **Tjej**

3. **Var bor du?**

Ort / stadsdel: _____

4. **Är du aktiv medlem på något community på Internet såsom Lunarstorm, Facebook, Myspace, mm?**

JA NEJ

Om **Nej**, hoppa till fråga **11!**

Om **Ja**, vilka?

Svar: _____

5. **Hur ofta är du inne på respektive sida?**

Flera gånger/dag En gång/dag Några gånger/vecka Några gånger/månad

6. **Vad gör du när du är inloggad?**(Ex, chattar, uppdaterar status, tittar på bilder, mm)

Svar: _____

7. **Känner du att du träffat nya vänner tack vare ditt medlemskonto?**

JA NEJ

Om **Ja**, hur fick ni kontakt?

Via gemensamma vänner Via gemensamt intresse Intresserad av utseende
Annat: _____

8. Känner du att de vänner du har på Internet är människor du kan umgås med personligen, ansikte mot ansikte?

Svar: _____

9. Händer det att du kommunicerar via Internet istället för att exempelvis ringa eller besöka personen?

JA NEJ

Om **Ja**, vilka personer och varför?

Svar: _____

Om **Nej**, varför?

Svar: _____

10. Känner du någon gång att Internet ersätter umgänget med vänner ansikte mot ansikte?

JA NEJ

Om **Ja**, kan du ge ett exempel?

Svar: _____

11. Är du aktiv medlem på något community på Internet såsom Lunarstorm, Facebook, Myspace, mm?

Om **Nej**, varför är du inte aktiv medlem på något community

Svar: _____

Tack för din medverkan!